Csokonai: Elfelejthetetlen angyalom – minikiállítás

2013/10/20 - 2013/11/25

Csokonai 210
210
ÉVES AZ
ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR

[1]*November 25-ig látható a főbejáratnál a „Szépség Ereje a Bajnoki Szívenn” című könyvritkaság. Csokonai Vitéz Mihály egy Lillának (Vajda Juliannának) dedikált, 1800-ban kiadott kötetét és ennek lapozgatható digitális változatát állítjuk ki a 240 éve született költő emlékére.*

240 éve, 1773. november 17-én született Debrecenben a felvilágosodás korának legnagyobb magyar költője, Csokonai Vitéz Mihály.

A költő 1797 nyarán Komáromban ismerkedett meg Vajda Juliannával, aki rövid ideig tartó boldog kapcsolatuk Lillájaként a magyar szerelmi költészet verseinek egyik ihletője lett. Boldogságuknak Lilla apja vetett véget, aki a bizonytalan egzisztenciájú poéta helyett egy dunaalmási kereskedőhöz adta férjhez lányát. Bár Csokonai és Lilla nem lehettek egymáséi, reménytelen szerelmük a sírig tartott.
Vajda Julianna két boldogtalan, és gyermekáldást nélkülöző házassága után 1855-ben halt meg Dunaalmáson. Sírkövére második férje, polgári asszonyneve helyett csak ennyit vésetett: **LILLA**
A költő talán legismertebb versei a Lilla-dalok közül valók: *Tartózkodó kérelem, A tihanyi ekhóhoz, A reményhez*.

[2]Az itt látható kis könyv, *A szépség ereje a bajnoki szivenn* egy alkalmi költemény, amelyet Csokonai Borbély Gábor kapitány és Vay Zsanetta menyegzőjére írt. A Debrecenben 1800-ban kiadott kötet előzéklapján ez olvasható:

„Elfelejthetetlen angyalom
Vedd ezt a kis könyvet azzal a szívvel,
amilyennel ajánlom, s emlékezz meg Írójáról,
aki miattad siet a halálhoz,
akit Te hidegebben fogadsz,
mint sem érdemelné. Élj vígan!

Csokonay”

A költő 1802 februárjában Komáromban tartózkodott, és feltételezések szerint ebben az időben felkereste Lillát Dunaalmáson. Ennek az utolsó, fájdalmas találkozásnak az emlékét őrzi e könyvecske.

Az itt kiállított példány egyediségét – a Csokonai-dedikáción túl – az is növeli, hogy később Jókai Mór tulajdonába került, aki 1859. II. 5-én „A Széchényi-országos könyvtárnak szentelé”. (Az adományozó sorok és – Csokonai kézjegyén kívül – a könyvben található többi bejegyzés feltehetően egy korabeli könyvtárostól származik.)

A kis kötet, a tárlóval szemben található számítógépen, digitális formában is lapozgatható [3].
2013/10/20 - 11:27

Forrás webcím: https://oszk.hu/kiallitasok/csokonai-elfelejthetetlen-angyalom-minikiallitas

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/csokonai-2.JPG
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/csokonai-1.JPG
[3] http://www.oszk.hu/csokonaiwebapp
[4] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2013